

W kolejnych latach posadzimy drzewka upamiętniające:

2026

dr. Stanisława Badonia (1926–1997) – bibliotekarza, historyka, dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej

Ireneusza Krzysztofa Szmidta (1935–2021) – poety, animatora ruchu studenckiego, aktora, reżysera, autora tekstów, recenzenta, krytyka literackiego i teatralnego

2027

Marię Bakkę (1922–2024) – aktorkę teatralną

prof. dr. hab. Franciszka Gronowskiego (1927–2020) – ekonomistę

prof. dr. inż. arch. Stanisława Latoura (1927–2007) – architekta i urbanistę

2028

Joannę Kulmową (1928–2018) – poetkę, powieściopisarkę, autorkę utworów scenicznych i książek dla dzieci

Jana Kulmę (1924–2019) – intelektualistę, reżysera, polihistora, muzyka

Henryka Naruszewicza (1927–2005) – artystę malarza

Izabellę Naruszewicz (1926–1992) – artystkę malarkę

Oświadczam uroczyście – wszem wobec – co następuje: Władysław Ossowski z Iwaszkowiec, powiat Turka n/Stryjem pełnił w pierwszym roku II wojny światowej funkcję Kuriera ZWZ. Podlegał – podobnie jak ja sam – rtm. Janowi Billewiczowi, odpowiedzialnemu w bazie „Romek” w Budapeszcie za łączność kurierską pod okupacją sowiecką. Wielokrotnie przekraczał granicę, przeprowadził wiele osób, m. in. oficerów, żołnierzy, ochotników do armii generała Sikorskiego, uratował wiele osób od wywózki na Sybir lub do Kazachstanu, pomagał organizującemu się podziemiowi pod okupacją sowiecką. W mojej książce „Biali Kurierzy” piszę o Władysławie Ossowskim. Nazywam go Małym Władkiem lub Królem Kurierów, gdyż ten 14-letni wówczas chłopiec najlepszym z nas był kurierem – pisał o Władysławie Ossowskim inny „biały kurier” Tadeusz Chciuk pseudonim Marek Celt.

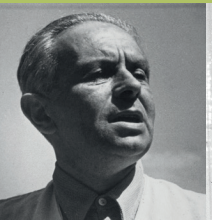
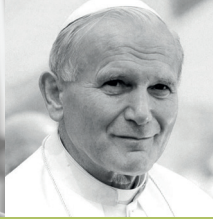
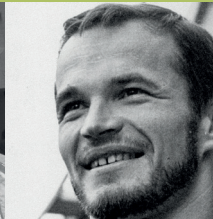
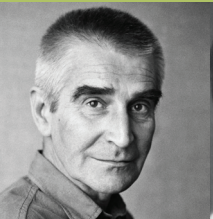
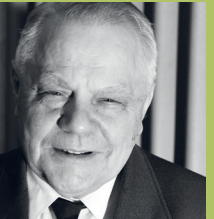
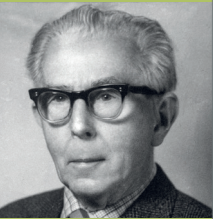
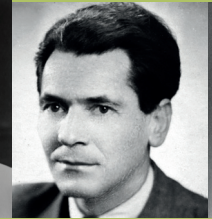
To bardzo trudny bohater, bo nie prowadził bitew, nie dowodził armiami, nie wysadzał niczego w powietrze, a wręcz przeciwnie: budował i jeszcze raz budował. Budował przed wojną i po wojnie – powiedział PAP Wojciech Tomczyk, autor poświęconej E. Kwiatkowskiemu sztuki „Imperium” (Teatr Telewizji, 2019).

2023

2024

												
Leon Babiński (1891–1973)	Henryk Banasiewicz (1957–2003)	Władysław Bartoszewski (1922–2015)	Kazimierz Bartoszyński (1903–1955)	Maria Antonina Boniecka (1910–1978)	Tadeusz Bursztynowicz (1920–1985)	Roman Fafius (1902–1981)	Maria Frankel (1957–2020)	Bogdan Frankiewicz (1923–2003)	Stanisław Fudali (1929–2015)	Konstanty Ildefons Gałczyński (1905–1953)	Jerzy Giergielewicz (1925–2012)	Alina Głowacka (1932–2014)
												
Grażyna Harmacińska-Nyczka (1926–2017)	Teresa Maria Hulboj (1957–2019)	Jan Paweł II (1920–2005)	Marek Piotr Jasiński (1949–2010)	Józef Gabriel Jęczkowiak (1898–1966)	Kazimierz Kałucki (1935–2005)	Jerzy Kołacz (1938–2009)	Ewa Kołogórska (1925–2007)	Zofia Krzymuska-Fafius (1917–2015)	Jan Krzysztoń (1948–2021)	Stefan Kwilecki (1925–2001)	Gerard Labuda (1916–2010)	Stefan Lewandowski (1930–2007)
												
Lubomira Madejska (1917–2004)	Kazimierz Majdański (1916–2007)	Wiesław Maniak (1938–1982)	Stefan Marczyk (1923–1993)	Janina Matysik (1922–1996)	Marian Nyczka (1925–1986)	Jerzy Pachłowski (1930–2012)	Irena Pawlewska-Szydłowska (1892–1982)	Zbigniew Piławski (1922–1987)	Jacek Polaczek (1943–2017)	Maria Popławska (1931–2018)	Leonidas Samochowiec (1923–2006)	
												
Irena Semadeni-Konopacka (1901–1984)	Tadeusz Siwiec (1928–2017)	Bronisław Skąpski (1886–1947)	Witold Starkiewicz (1906–1978)	Julia Starkiewiczowa (1908–1978)	Jerzy Stelmach (1954–2012)	Kazimierz Stojalowski (1903–1995)	Zdzisław Szuba (1927–2011)	Bolesław Tuhan-Taurogiński (1904–1974)	Edmund Wayda (1915–2010)	Jerzy Zimowski (1941–2007)		

DRZEWKO PAMIĘCI

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci i sercach naszych

prof. Leon Babiński • Henryk Banasiewicz • Władysław Bartoszewski •
kpt. Kazimierz Bartoszyński • Maria A. Boniecka • Tadeusz Bursztynowicz • inż. Roman Fafius •
Maria Frankel • dr Bogdan Frankiewicz • dr Stanisław Fudali • Konstanty Ildefons Gałczyński •
dr Jerzy Giergielewicz • Alina Głowacka • Grażyna Harmacińska-Nyczka • Teresa Maria Hulboj •
Jan Paweł II • prof. Marek Jasiński • Józef Gabriel Jęczkowiak • prof. dr hab. inż. Kazimierz Kałucki • Jerzy Kołacz • Ewa Kołogórska •
Zofia Krzymuska-Fafius • Jan Krzysztoń • **Eugeniusz Kwiatkowski** • Stefan Kwilecki •
prof. dr hab. Gerard Labuda • dr n. med. Stefan Lewandowski •
ks. abp prof. dr hab. Kazimierz Majdański • Lubomira Madejska • Wiesław Maniak •
Stefan Marczyk • Janina Matysik • Marian Nyczka • **ppor. Władysław Ossowski** • Jerzy Pachłowski • Maria Popławska •
Irena Pawlewska-Szydłowska • prof. dr n. med. Zbigniew Piławski • Jacek Polaczek •
prof. dr. hab. n. med. Leonidas Samochowiec • prof. dr n. med. Irena Semadeni-Konopacka •
Tadeusz Siwiec • Bronisław Skąpski • prof. dr hab. med. Witold Starkiewicz •
prof. dr hab. med. Julia Starkiewiczowa • prof. Jerzy Stelmach •
prof. dr n. med. Kazimierz Stojalowski • prof. dr hab. Zdzisław Szuba •
Bolesław Tuhan-Taurogiński • Edmund Wayda • Jerzy Zimowski

*Miasto, podobnie jak człowiek, jest bez pamięci bańką mydlaną na wietrze.
Miasto i człowiek bez przeszłości nie mają przyszłości.*

Szczecin po przejściu przez Polaków stał się miastem wędrowców i tułaczy. Przybywając z różnych stron Rzeczypospolitej, strzaskanej wojną Europy, z Sybiru, Kazachstanu, Mandżurii, z emigracji, stron świata dalekich i bliskich, z własnej woli bądź konieczności, budowali tu po wojnie swoje miejsca. Dziś mieszka w Szczecinie czwarte pokolenie ich potomków. Uznają je za miasto rodzinne i swoje. Byli też i są wśród nas szczecinianie, którzy mając strony rodzinne blisko bądź daleko stąd, spędzili tu całe swoje życie, bądź jego ważną część, oddając miastu talent i zapał, czy też zostawiając w nim na zawsze część siebie.

DRZEWKĄ PAMIĘCI, inicjatywa stowarzyszenia Czas Przestrzeń Tożsamość, ma na celu uchronienie w Szczecinie pamięci o Osobach ważnych dla miasta, które nie mają tu grobów – pierwszych przejawów pamięci. Dlatego sadzimy drzewka, chcąc chronić i pielęgnować pamięć o Nich, trwałości ich zasług dla nas i naszych następców, dla miasta.

Sadzenie dębów różnych odmian, drzew długowiecznych, jako upamiętnienia Ich dokonań, harmonizuje z charakterem szczecińskiego cmentarza – ogrodu, wzbogacając jego bezcenną szatę roślinną.

Na Cmentarzu Centralnym są już 46 DRZEWKĄ PAMIĘCI. Każde z nich to czyjeś życie, a wszystkie, łącząc się z tysiącami mogił, współtworzą z nimi symboliczny skrót losów Polski w XX i XXI wieku – od czasu rozbiorów, pierwszej wojny światowej, odzyskania niepodległości, budowy II Rzeczypospolitej, pamięci o Kresach i mieszkańcach wszystkich jej ziem, poprzez dramat września 1939, okupacji, wywózek i zesłań, martyrologii i Zagłady, oporu i walki, repatriacji, wysiedleń i osadnictwa, po odbudowę i budowę, emigrację, poczucie braku wolności, upór codziennego działania, sprzeciwu, nadzieję, jaką dał Jan Paweł II, eksplozja „Solidarności” i współtworzenie wolnej Ojczyzny.

Każdy z tych życiorysów jest ważny dla Szczecina. Każda z Osób upamiętnionych Drzewkiem powinna żyć w naszej pamięci, sercach, codziennym współtworzeniu jutra.

W tym roku posadzimy kolejne dwa DRZEWKĄ PAMIĘCI.

Andrzej Łazowski
prezes Stowarzyszenia Czas Przestrzeń Tożsamość
pomysłodawca projektu DRZEWKĄ PAMIĘCI
Ambasador Miasta Szczecin

Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny
Zakład Usług Komunalnych

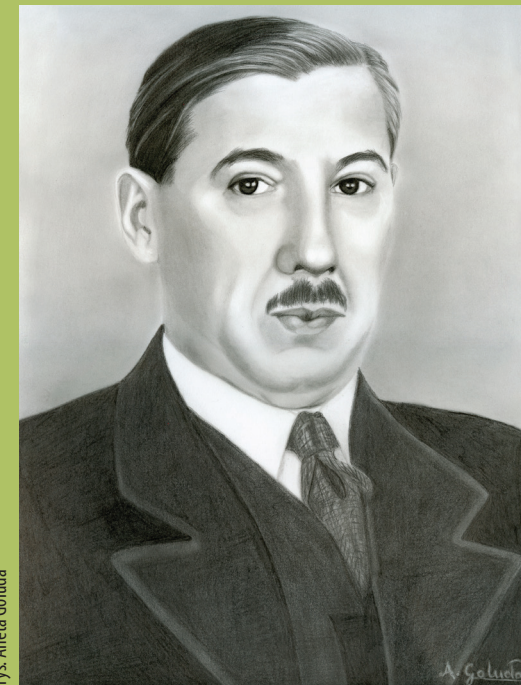
zapraszają na XIX edycję:

Drzewek Pamięci

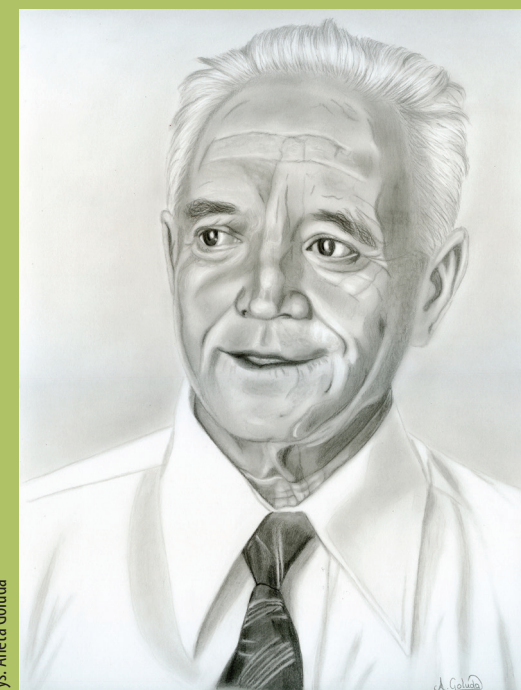
EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO
(1888–1974)
chemik, działacz gospodarczy,
polityk, twórca polskiej polityki morskiej
Honorowy Obywatel Miasta Szczecin

PPOR. WŁADYSŁAWA OSSOWSKIEGO
(1925–2000)
„Mały Władzio”, „Król Białych Kurierów”
najmłodszy Kurier Polski Podziemnej
żołnierz Armii Krajowej

18.10.2025 (sobota) o godz. 12:00,
Cmentarz Centralny – nieopodal wiatraka
wejście od ulicy Mieszka I
obok drzewka pamięci prof. dr. hab. Zdzisława Szuby

rys. Aneta Goliuda

rys. Aneta Goliuda

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

stowarzyszenie
czas
przestrzeń
tożsamość

Zachodniopomorski
Uniwersytet
Technologiczny
w Szczecinie

Zakład
Usług Komunalnych